

Rapport

I&O-TK-slotpeiling 16 maart 2021

VVD houdt ruime voorsprong; PVV, D66 en CDA strijden om tweede plaats

Colofon

Slotpeiling 16 maart I&O Research

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2021/79

Datum

maart 2021

Auteurs

Peter Kanne
Milan Driessen
Wietse van Engeland

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Belangrijkste uitkomsten	4
I&O-slotpeiling: VVD gaat met ruime voorsprong verkiezingen in	4
1 Slotpeiling: VVD houdt ruime voorsprong	7
1.1 VVD houdt ruime voorsprong; PVV, D66, CDA strijden om 2 ^{de} plaats	7
1.2 Twee op drie kiezers nog niet geland	9
1.3 Partij van tweede (of derde) voorkeur	10
1.4 Stemgedrag 2021 vs. stemgedrag 2017	11
2 Leiders	12
2.1 Bekendheid	12
2.2 Waardering Kaag, Marijnissen, Ouwehand en Azarkan gestegen	13
3 Onderzoeksverantwoording	15

Belangrijkste uitkomsten

I&O-slotpeiling: VVD gaat met ruime voorsprong verkiezingen in

PVV, D66 en CDA strijden om tweede plaats

In de slotpeiling van I&O Research, die liep van maandagmiddag 15 tot dinsdagochtend 16 maart en waar 3.110 kiezers aan deelnamen, behoudt de VVD – ondanks het verlies van de afgelopen zes weken – haar ruime voorsprong. De VVD komt in deze peiling op 33 zetels en zou daarmee opnieuw de grootste partij van Nederland worden.

Bij peilingen (steekproefonderzoek) moet rekening worden gehouden met onnauwkeurigheidsmarges. Voor de VVD (21,0%, marge 1,6%) zijn dat drie zetels, de VVD zou – op basis van deze peiling – dus tussen de 30 en 36 zetels kunnen halen.

De strijd om de tweede plaats gaat tussen PVV, D66 en CDA. PVV en D66 komen beide op 19 zetels, het CDA op 17 zetels. Rekening houdend met marges zijn deze drie partijen ongeveer even groot.

Op afstand volgen GroenLinks (11 zetels), PvdA (11) en SP (10). Ten opzichte van 2017 een verlies voor GroenLinks en SP. ChristenUnie zou er virtueel zes halen, de PvdD vijf. Ongeveer evenveel als in 2017.

Ook FvD zou vijf zetels kunnen halen, een ruime verdubbeling ten opzichte van 2017.

50PLUS levert er daarentegen een aantal in, de partij komt op 1 virtuele zetel, maar dat zouden er ook nul of twee kunnen worden.

I&O Slotpeiling 16 maart 2021

	TK 2017	Ondergrens	Slotpeiling	Bovengrens	t.o.v. TK17
VVD	33	30	33	36	0
PVV	20	17	19	21	-1
CDA	19	15	17	19	-2
D66	19	17	19	21	0
GroenLinks	14	9	11	13	-3
SP	14	8	10	12	-4
PvdA	9	9	11	13	+2
CU	5	5	6	7	+1
PvdD	5	4	5	6	0
50Plus	4	0	1	2	-3
SGP	3	2	3	4	0
DENK	3	1	2	3	-1
FvD	2	4	5	6	+3
JA21	-	1	2	3	+2
Volt	-	3	4	5	+4
Bij1	-	0	1	2	+1
BBB	-	0	1	2	+1
Totaal	150		150		

Volt zou de Tweede Kamer binnenkomen met 4 zetels (3 tot 5 zetels), JA21 met 2 zetels (1 tot 3). Voor BIJ1 en de BoerBurgerBeweging is het nog spannend, deze partijen maken beide kans op één zetel, maar het zou ook net niet kunnen lukken.

Geen voorspelling

Afgezien van deze marges, moet deze peiling niet worden gelezen als een exacte voorspelling van de uitslag. Het onderzoek vond grotendeels plaats van maandagmiddag 15 maart op dinsdagochtend 16 maart. Kiezers zien o.a. nog debatten en peilinguitslagen, die hun stemvoorkeur nog kunnen beïnvloeden.

Zie voor een analyse van de slotpeilingen van de afgelopen vier TK-verkiezingen ook dit artikel van Tom Louwerse, politicoloog aan de Universiteit van Leiden en maker van de Peilingwijzer:

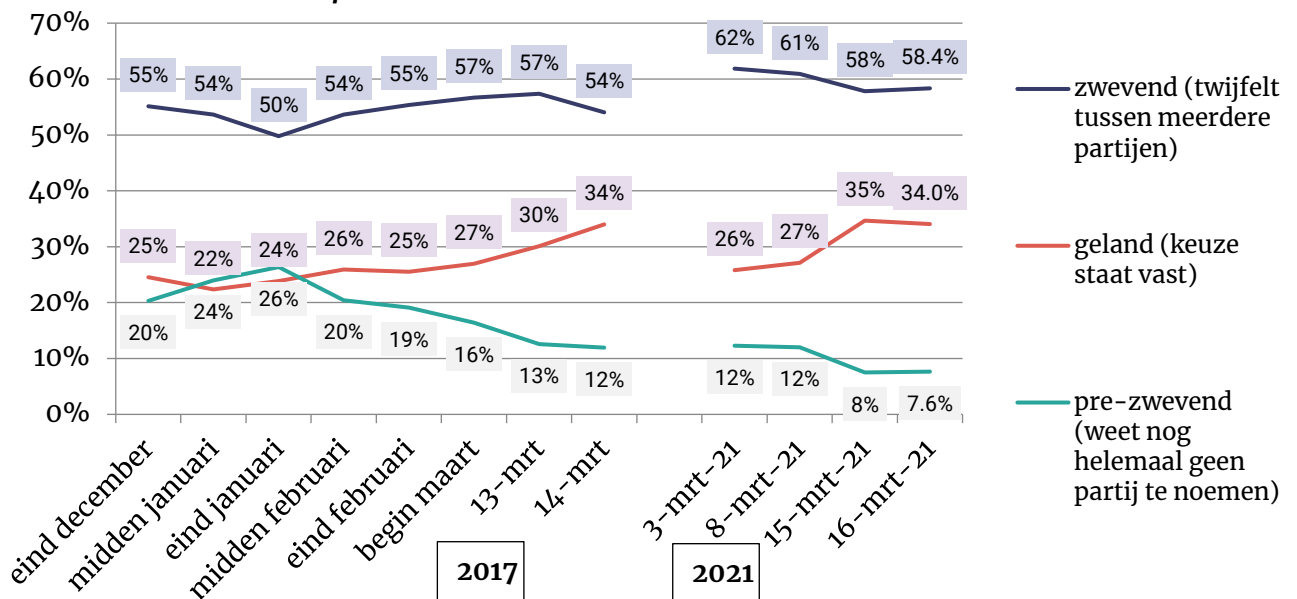
“Slotpeilingen zijn informatief, maar let vooral op de grote lijnen”

<https://stukroodvlees.nl/slotpeilingen-zijn-informatief-maar-let-vooral-op-de-grote-lijnen/>

Twee op drie kiezers nog niet helemaal zeker

Nog steeds hebben twee op drie kiezers (66%) hun keuze niet definitief gemaakt. Het overige deel (34%) heeft dat wel. Een klein deel (8%) van degenen die wel gaan stemmen heeft nog helemaal geen idee waar op te stemmen, 58 procent twijfelt tussen twee of meer partijen.

Aandeel zwevende kiezers op drie manieren berekend

Waardering Kaag, Marijnissen, Ouwehand en Azarkan gestegen

In de laatste week voor de verkiezingen (8 – 13 maart) hebben de lijsttrekkers Sigrid Kaag, Lilian Marijnissen en Esther Ouwehand en Farid Azarkan hun waarderingscijfer (verder) weten op te krikken. Nieuwkomer Laurens Dassen wordt met een 6,2 bijna net zo goed gewaardeerd als Mark Rutte.

Uit onderzoek dat I&O Research uitvoerde in opdracht van de Volkskrant (van 5 tot 8 maart, publicatie 13 maart) bleek dat Ouwehand en in mindere mate Kaag al beter gewaardeerd werden

dan begin februari. Toen kreeg Sigrid Kaag een 5,5, dat is nu een 6,1. In de zomer van 2020 lag dit rond de 6,5.

Esther Ouwehand scoort nu hoger dan we eerder hebben gemeten: in februari nog een 4,4, op 8 maart een 5,0 en nu een 5,5.

Ook Farid Azarkan wordt nu beter gewaardeerd dan tevoren, met een 4,1.

Nieuwkomer Laurens Dassen van Volt wordt met een 6,2 goed gewaardeerd, beter dan vorige week (was 5,7) en bijna net zo goed als Mark Rutte – al is hij ook de minst bekende lijsttrekker (slechts 15% van de kiezers kent hem).

Mark Rutte krijgt een 6,3, net als een week geleden, waarmee hij nog steeds de best gewaardeerde lijsttrekker is. Hierbij wel de kanttekening dat de het veldwerk voor deze vraag uitgevoerd is vóór het EenVandaag Verkiezingsdebat van maandag 15 maart.

Wopke Hoekstra weet het tij van dalende waarderingcijfers niet te keren en komt op een 5,7 uit (was een 5,8).

Verder (licht) stijgende cijfers voor Lilian Marijnissen (van een 5,6 naar 5,9), Lilianne Ploumen (van 5,6 naar 5,8), Joost Eerdmans (4,2 naar 4,5) en Sylvana Simons (2,7 naar 3,0).

Verantwoording

I&O Research voerde dit landelijk representatieve onderzoek grotendeels uit van maandagmiddag 15 maart tot dinsdagmorgen 16 maart 2021 (n=2.452). Dit waren respondenten die ook al afgelopen weekend (12-15 maart) de vragenlijst invulden. Van de totale steekproef (3.110) deden er 658 niet afgelopen etmaal, maar wel vorig weekend mee.

In totaal is deze peiling dus gebaseerd op een steekproef van 3.110 kiesgerechtigde Nederlanders van 18 jaar en ouder. Het grootste deel hiervan is afkomstig uit het I&O Research Panel en 252 respondenten vulden de vragenlijst via het panel van PanelClix. Dit waren voornamelijk NW-migranten.

1 Slotpeiling: VVD houdt ruime voorsprong

1.1 VVD houdt ruime voorsprong; PVV, D66, CDA strijden om 2de plaats

In de slotpeiling van I&O Research - die liep van maandag 15 tot dinsdagochtend 16 maart - behoudt de VVD - ondanks het verlies van de afgelopen zes weken - haar forse voorsprong. De VVD zou virtueel op 33 zetels komen en daarmee opnieuw de grootste partij van Nederland zijn.

Bij peilingen (steekproefonderzoek) moet rekening worden gehouden met onnauwkeurigheds-marges. Voor VVD (21,0%, marge 1,6%) zijn dat drie zetels, de VVD zou - op basis van deze peiling - tussen de 30 en 36 zetels kunnen halen.

De strijd om de tweede plaats gaat tussen PVV, D66 en CDA. PVV en D66 komen beide op 19 zetels, het CDA op 17 zetels. Rekening houdend met marges zijn deze drie partijen ongeveer even groot.

Op afstand volgen GroenLinks (11 zetels), PvdA (11) en SP (11). Ten opzichte van 2017 een verlies voor GroenLinks en PvdA.

ChristenUnie zou er virtueel zes halen, de PvdD vijf. Ongeveer evenveel als in 2017.

Nieuwkomers

Volt zou binnenkomen met 4 zetels (3 tot 5 zetels), JA21 met 2 zetels (1 tot 3) en BIJ1 en de BoerBurgerBeweging maken beide kans op 1 zetel.

Tabel 1 – I&O Slotpeiling Tweede Kamerverkiezingen in zetels

“Op welke partij denkt u te gaan stemmen?” / “Op welke partij heeft u gestemd?”

Basis: heeft al gestemd of zou zeker/waarschijnlijk stemmen (n = 2.975).

UITSLAG		P E I L I N G												+/-	
	TK '17	13 mr 20	30 mr 20	12 mei 20	...	11 jan 21	25 jan 21	1 feb 21	15 feb 21	2 mrt 21	8 mrt 21	15 mrt 21	16 mrt 21	t.o.v. 15 mrt	toV TK 17
VVD	33	27	36	43		43	42	43	39	37	36	33	33	0	0
PVV	20	17	15	13		20	19	19	19	19	19	20	19	-1	-1
CDA	19	14	14	13		18	17	19	18	17	15	16	17	+1	-2
D66	19	10	9	8		13	14	12	14	15	16	19	19	0	0
GL	14	17	16	16		13	13	11	12	12	11	11	11	0	-3
SP	14	9	9	11		10	11	11	10	9	10	10	10	0	-4
PvdA	9	14	14	15		11	12	13	13	13	13	11	11	0	+2
CU	5	6	7	7		7	7	7	5	5	6	6	6	0	+1
PvdD	5	6	6	5		4	4	5	5	6	5	5	5	0	0
50Plus	4	10	7	1		1	1	1	1	2	2	1	1	0	-3
SGP	3	4	4	4		3	3	3	3	4	4	3	3	0	0
DENK	3	1	1	1		1	1	2	3	2	3	2	2	0	-1
FvD	2	15	12	12		4	4	3	4	5	4	5	5	0	+3
JA21	-	-	-	-		2	2	1	3	2	2	2	2	0	+2
Volt	-	-	-	-		-	-	-	1	2	3	4	4	0	+4
Bij1	-	-	-	-		-	-	-	-	-	1	1	1	0	+1
BBB	-											1	1	0	+1
Totaal	150	150	150	150		150	150	150	150	150	150	150	150		

Tabel 2 - Peiling Tweede Kamerverkiezingen in percentages

“Op welke partij denkt u te gaan stemmen?” / “Op welke partij heeft u gestemd?”

Basis: heeft al gestemd of zou zeker/waarschijnlijk stemmen heeft eerste voorkeur (n=2.557, in percentages).

UITSLAG	PEILING (in %)												Marge
	TK 2017	13 mrt 20	30 mrt 20	12 mei 20	11 jan 21	25 jan 21	1 feb 21	15 feb 21	2 mrt 21	8 mrt 21	15 mrt 21	16 mrt 21	
VVD	21,3	18,0	23,2	28,4	27,5	27,1	27,3	24,6	23,4	22,7	21,0	21,0	(19,4; 22,6)
PVV	13,1	11,0	9,9	8,4	12,8	12,3	12,1	12,0	11,8	11,9	12,5	12,3	(11; 13,6)
CDA	12,4	9,6	9,0	8,5	11,8	11,2	11,9	11,9	11,2	10,0	10,2	10,7	(9,5; 11,9)
D66	12,2	6,5	5,7	5,2	9,0	9,0	7,9	8,8	9,4	10,1	11,8	12,0	(10,8; 13,2)
GL	9,1	11,1	10,7	10,5	8,9	8,5	7,1	8,2	7,5	7,4	7,2	7,0	(6; 8)
SP	9,1	6,0	6,1	7,1	6,5	7,1	6,9	6,8	6,2	6,5	6,8	6,9	(5,9; 7,9)
PvdA	5,7	9,5	9,5	9,7	7,1	7,9	8,3	8,8	8,1	8,6	7,4	7,5	(6,5; 8,5)
CU	3,4	4,1	5,0	4,8	5,1	4,6	4,5	3,6	3,7	3,8	3,9	3,9	(3,2; 4,6)
PvdD	3,2	4,0	4,2	3,5	3,2	2,7	3,3	3,4	3,9	3,5	3,2	3,2	(2,5; 3,9)
50+	3,1	6,6	5,0	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	1,6	1,8	1,0	1,0	(0,6; 1,4)
SGP	2,1	2,6	2,8	3,1	2,3	2,5	2,5	2,5	2,6	2,5	2,4	2,4	(1,8; 3)
DENK	2,1	0,9	0,7	0,7	0,8	0,9	1,9	1,9	1,8	1,9	1,3	1,8	(1,3; 2,3)
FvD	1,8	9,8	7,7	8,2	2,9	2,9	2,5	2,6	3,2	2,9	3,2	3,4	(2,7; 4,1)
JA21					1,3	1,5	1,1	2,0	1,7	1,6	1,8	1,7	(1,2; 2,2)
Volt								0,7	1,6	2,3	3,2	3,2	(2,5; 3,9)
Bij1										0,7	0,7	1,0	(0,6; 1,4)
BBB										0,5	0,9	0,8	(0,5; 1,1)
Anders ¹	0,6	0,4	0,3	0,8	0,1	1,0	2,1	1,3	2,0	2,0	1,5	1,5	
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

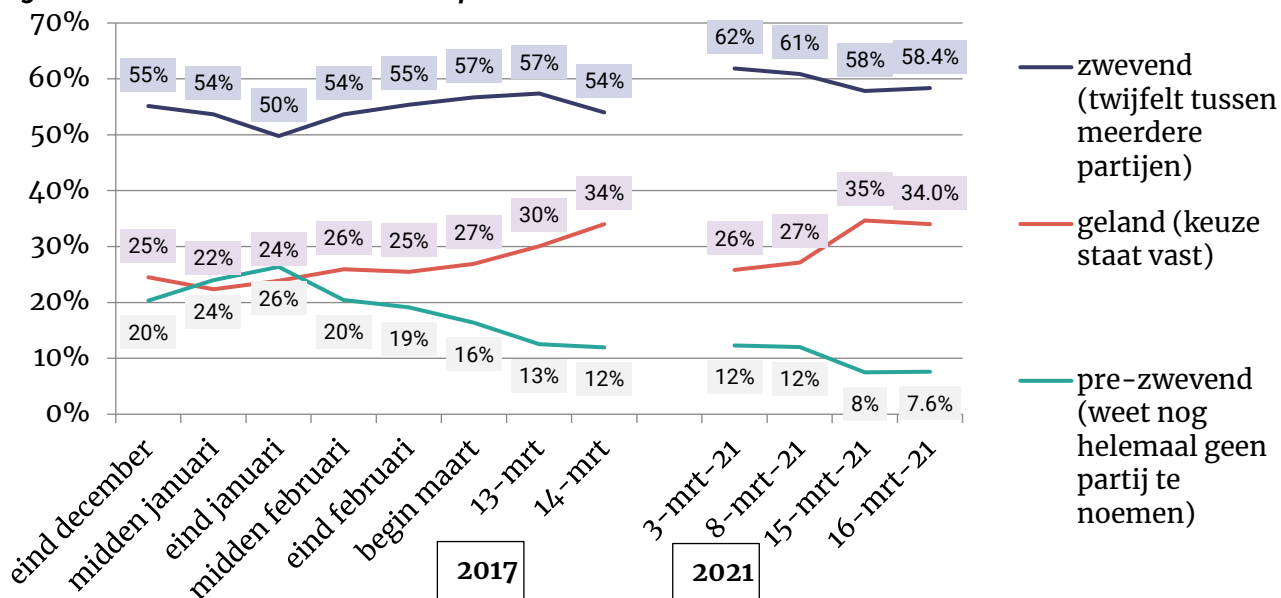
¹ Geen van de overige partijen komt boven de kiesdrempel uit.

1.2 Twee op drie kiezers nog niet geland

Nog steeds hebben twee op drie kiezers (66%) hun keuze nog niet definitief gemaakt. Het overige derde deel (34%) heeft dat wel.

Een klein deel (8%) heeft nog steeds helemaal geen idee, 58 procent twijfelt tussen twee of meer partijen.

Figuur 1 – Aandeel zwevende kiezers op drie manieren berekend

1.3 Partij van tweede (of derde) voorkeur

Ruim een derde van de kiezers met een eerste voorkeurspartij is ‘geland’: 36 procent zegt geen andere partij (meer) te overwegen.

Van de huidige VVD-kiezers zegt 53 procent dat deze keuze vast staat, voor SGP-kiezers is dat maar liefst 62 procent. Ook FvD- en CU-kiezers zijn al behoorlijk overtuigd van hun stem op deze partijen (beide 42%).

Bij vrijwel alle partijen neemt deze ‘zekerheid’ toe ten opzichte van een week geleden. Deze zekerheid is echter laag onder kiezers van Volt, JA21, DENK, GroenLinks, PvdD en 50Plus.

Voor VVD-kiezers komen ook CDA (15%) en D66 (14%) nog in aanmerking.

Omgekeerd kijken CDA-kiezers nog naar VVD (27%) en D66 (17%).

D66-kiezers overwegen ook nog GroenLinks (24%), PvdA (19%), VVD (17%) en Volt (13%).

Tabel 3 - Andere partijen die worden overwogen door mensen die weten waarop te stemmen

“Zijn er andere partijen die voor u in aanmerking komen om op te stemmen?” (in procenten)

Basis: gaat zeker/waarschijnlijk stemmen en heeft eerste voorkeur (n=2.557)

	Huidige stemvoorkeur															
	Totaal	VVD	PVV	CDA	D66	GL	SP	PvdA	CU	PvdD	50+*	SGP	Denk*	FvD*	JA21*	Volt*
Keuze staat vast	36%	53%	34%	31%	29%	26%	38%	35%	42%	30%	27%	62%	17%	42%	22%	20%
VVD	8%	0%	8%	27%	17%	3%	1%	5%	11%	5%	5%	4%	6%	4%	30%	2%
PVV	5%	7%	0%	2%	0%	1%	5%	3%	1%	2%	11%	4%	6%	35%	35%	0%
CDA	8%	15%	6%	0%	6%	1%	6%	7%	29%	3%	30%	4%	0%	0%	10%	0%
D66	13%	14%	2%	18%	0%	27%	9%	29%	6%	15%	7%	0%	11%	0%	2%	49%
GroenLinks	10%	3%	0%	4%	24%	0%	14%	26%	5%	30%	3%	0%	2%	0%	0%	38%
SP	7%	1%	10%	4%	6%	20%	0%	16%	3%	19%	3%	0%	15%	3%	11%	3%
PvdA	9%	2%	1%	7%	19%	25%	23%	0%	5%	14%	11%	0%	31%	0%	2%	17%
CU	5%	3%	1%	17%	2%	3%	6%	4%	0%	3%	0%	26%	0%	2%	3%	10%
PvdD	6%	1%	1%	1%	7%	22%	12%	7%	4%	0%	3%	0%	12%	3%	2%	10%
50 Plus	2%	3%	2%	3%	1%	0%	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	3%
SGP	1%	0%	2%	4%	0%	0%	0%	0%	10%	0%	0%	0%	0%	4%	5%	0%
DENK	1%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	0%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
FvD	3%	1%	21%	1%	0%	0%	0%	1%	0%	5%	4%	1%	0%	0%	6%	0%
Volt	4%	3%	1%	2%	13%	8%	5%	6%	4%	8%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
JA21	0%	5%	17%	5%	1%	0%	1%	0%	2%	1%	0%	3%	0%	8%	0%	0%
Bij1	1%	0%	1%	0%	2%	4%	1%	0%	0%	5%	0%	0%	7%	0%	0%	3%
BBB	1%	1%	4%	2%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	1%	0%
NIDA	1%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	28%	0%	0%	0%
Piratenpartij	1%	1%	1%	1%	1%	2%	0%	1%	0%	3%	0%	0%	0%	1%	0%	1%
Anders	1%	0%	1%	2%	1%	1%	0%	1%	1%	2%	0%	1%	0%	6%	4%	2%
Weet niet	4%	8%	4%	4%	6%	7%	3%	3%	9%	13%	5%	11%	3%	5%	4%	4%
N =	2.557	508	247	212	316	205	178	208	121	97	22	71	29	87	63	92

* Cijfers indicatief; n < 50

Bron: I&O Research, maart 2021

1.4 Stemgedrag 2021 vs. stemgedrag 2017

Ten opzichte van 2017 weten met name de SGP, PVV en ChristenUnie kiezers vast te houden. Een groot aandeel van de kiezers die in 2017 op deze partijen stemde, zou dit nu weer doen.

Daarna volgt een groep partijen waarvan (ruim) de helft van de kiezers in 2017 nu weer op deze partij zou stemmen: CDA (53%), D66 (55%), GroenLinks (41%), SP (49%) en PvdD (42%).

Een meerderheid van de kiezers die in 2017 op FvD of 50Plus stemden zou dat nu niet weer doen.

De kiezers van 50Plus gaan naar allerlei partijen: VVD, JA21, CDA, PvdA, BBB, D66, PVV, SP.

Een aantal partijen doet bij deze Tweede Kamerverkiezingen voor het eerst mee. Volt haalt op dit moment drie zetels en trekt met name kiezers die in 2017 op D66 of GroenLinks stemden.

Tabel 4 – Op welke partij zou u op dit moment stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen? Naar stemgedrag TK2017

“Op welke partij denkt u te gaan stemmen?” / “Op welke partij heeft u gestemd?”

Basis: heeft al gestemd of zou zeker/waarschijnlijk stemmen heeft eerste voorkeur (n=2.639)

Stem- gedrag nu	Totaal	VVD	PVV	CDA	D66	GL	SP	PvdA	CU	PvdD	50+	SGP	FvD
VVD	19%	73%	6%	14%	7%	2%	3%	6%	6%	1%	14%		7%
PVV	11%	3%	70%	5%	1%	1%	4%	1%		1%	8%	2%	26%
CDA	9%	4%	0%	53%	6%	2%	5%	4%	4%	1%	10%	1%	3%
D66	11%	4%	0%	2%	55%	13%	5%	10%	1%	8%	8%		2%
GL	6%	1%		1%	5%	41%	5%	3%	2%	10%			
SP	6%	1%	3%	1%	2%	3%	49%	5%	1%	5%	5%	1%	3%
PvdA	7%	1%	1%	4%	5%	13%	8%	57%	3%	8%	11%		1%
CU	4%	1%	1%	5%	1%	1%			71%	1%	2%	2%	
PvdD	3%	1%	1%	0%	2%	5%	4%			42%			3%
50 Plus	1%	1%	1%	0%	0%	0%	1%	2%		2%	6%		1%
SGP	2%	0%	0%	1%		0%			4%			88%	
DENK	2%	0%				1%							
FvD	3%	2%	8%	1%	1%		3%	1%		3%	2%	2%	25%
JA21	2%	1%	1%	0%			1%		1%	2%	11%	2%	14%
Bij1	1%				0%	3%	1%	1%	1%	3%			
BBB	1%	0%	2%	1%	0%		0%				6%	2%	25%
Volt	3%	2%		1%	8%	5%	1%	2%	2%	4%			25%
Anders	1%	0%	1%	0%	1%	0%	1%				5%		
Blanco	0%												
Weet ik (nog) niet	8%	4%	4%	8%	4%	8%	9%	9%	5%	6%	10%		5%

2 Leiders

2.1 Bekendheid

De bekendheid van de lijsttrekkers is sinds vorige week ongewijzigd, met uitzondering voor Liane den Haan (van 26 naar 33 procent) en in mindere mate Laurens Dassen (12 naar 15 procent).

Tabel 2.1 - Bekendheid politici – “Welke van onderstaande politici kent u?”

“Op welke partij denkt u te gaan stemmen?” / “Op welke partij heeft u gestemd?”

Basis: heeft al gestemd of zou zeker/waarschijnlijk stemmen (n = 3.028).

	sept. 2016	sept. 2017	sept. 2018	sept. 2019	mrt 2020	mei 2020	juli 2020	sept. 2020	okt. 2020	dec. 2020	jan. 2021	feb. 2021	8 mrt. 2021	16 mrt. 2021
Geert Wilders	96%	98%	96%	95%	96%	97%	97%	97%	97%	97%	95%	97%	94%	94%
Mark Rutte	96%	98%	95%	94%	96%	98%	98%	99%	99%	97%	96%	98%	96%	94%
Jesse Klaver	77%	95%	92%	92%	92%	94%	95%	95%	94%	93%	92%	93%	90%	90%
Thierry Baudet		72%	81%	90%	91%	91%	93%	93%	93%	93%	89%	92%	90%	90%
Wopke Hoekstra		5%	33%	51%	57%	68%		76%		79%	81%	83%	84%	83%
Lilian Marijnissen			81%	82%	81%	80%	84%	83%	85%	82%	80%	81%	82%	80%
Sylvana Simons													80%	80%
Sigrid Kaag		9%	33%	36%	48%	45%	63%	62%	64%	67%	71%	69%	78%	79%
Henk Krol	85%	90%	84%	82%	81%	86%	87%			85%	81%	85%	82%	78%
Lilianne Ploumen	75%										68%	67%	74%	73%
Gert-Jan Segers	26%	68%	63%	64%	61%	62%	65%	65%	64%	61%	65%	64%	69%	66%
Kees vd Staaij										63%	62%	62%	66%	63%
Farid Azarkan										45%	51%	52%	58%	62%
Joost Eerdmans										55%	53%	52%	57%	56%
Esther Ouwehand					32%	30%	31%	34%	33%	32%	32%	32%	46%	45%
Richard de Mos													44%	42%
Liane den Haan											13%	12%	26%	33%
Femke Merel van Kooten-Arissen													24%	24%
Laurens Dassen													12%	15%

Bron: I&O Research 16 maart 2021

2.2 Waardering Kaag, Marijnissen, Ouwehand en Azarkan gestegen

In de laatste week voor de verkiezingen (8 – 13 maart) hebben de lijsttrekkers Sigrid Kaag, Esther Ouwehand en Farid Azarkan hun waarderingscijfer (verder) weten op te krikken.

Uit het onderzoek dat I&O Research uitvoerde in opdracht van de Volkskrant (van 5 tot 8 maart, publicatie 13 maart) bleek dat Ouwehand en in mindere mate Kaag al beter gewaardeerd werden dan begin februari.

Toen kreeg Sigrid Kaag een 5,5, dat is nu een 6,1. In de zomer van 2020 lag dit rond de 6,5.

Esther Ouwehand scoort nu hoger dan we eerder hebben gemeten: in februari nog een 4,4, op 8 maart een 5,0 en nu een 5,5.

Ook Farid Azarkan wordt nu beter gewaardeerd dan tevoren, met een 4,1.

Nieuwkomer Laurens Dassen van Volt wordt met een 6,2 een stuk beter gewaardeerd dan vorige week (was 5,7) al is hij ook de minst bekende lijsttrekker (15% van alle kiezers).

Verder blijft Mark Rutte steken op een 6,3, net als een week geleden. Hierbij wel de kanttekening dat de het veldwerk voor deze vraag uitgevoerd is vóór het EenVandaag Verkiezingsdebat van maandag 15 maart. Wopke Hoekstra wist het tij van dalende waarderingscijfers niet te keren en komt op een 5,7 uit (was een 5,8).

Verder (licht) stijgende cijfers voor Lilian Marijnissen (van een 5,6 naar 5,9), Lilianne Ploumen (van 5,6 naar 5,8), Joost Eerdmans (4,2 naar 4,5) en Sylvana Simons (2,7 naar 3,0).

Tabel 2.2 - Waardering lijsttrekkers op schaal van 1 (heel slecht) tot 10 (heel goed)²

Basis: kiezers die bekend zijn met de lijsttrekker, random toewijzing van max. 4 lijsttrekkers (Nmin = 281; Nmax = 1.563)

	sept. '16	sept. '17	sept. '18	sept. '19	mrt. '20	mei '20	juli '20	sept. '20	okt. '20	dec. '20	jan. '21	feb. '21	8 mrt. '21	16 mrt. '21
Mark Rutte	5,8	6,1	5,7	6,2	5,8	7,2	7,3	7,1	6,9	7,1	6,7	6,6	6,3	6,3
Laurens Dassen													5,7	6,2
Sigrid Kaag		7,5	6,5	6,4	6,2	6,7	6,6	6,4	6,0	5,8	5,8	5,5	5,7	6,1
Gert-Jan Segers	6,0	6,2	6,1	6,3	5,9	6,3	6,3	6,0	6,0	5,9	6,1	5,7	6,0	6,0
Lilian Marijnissen			5,9	5,4	5,3	5,4	5,5	5,6	5,4	5,5	5,5	5,2	5,6	5,9
Lilianne Ploumen	5,3										6,0	5,5	5,6	5,8
Wopke Hoekstra		6,7	6,4	6,9	6,6	7,0		7,1		7,0	6,6	6,3	5,8	5,7
Esther Ouwehand					5,0	4,8	5,1	4,9	4,9	4,8	4,8	4,4	5,0	5,5
Jesse Klaver	6,0	6,3	5,6	5,5	5,1	5,3	5,2	5,5	5,2	5,3	5,1	4,9	5,1	5,2
Kees van der Staaij	5,7	5,1	5,7	4,8			5,2			4,7	5,0	4,6	5,0	5,1
Joost Eerdmans										4,1	4,4	4,0	4,2	4,5
Geert Wilders	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1	4,0	4,2	4,2	4,1	4,4	4,1	4,1	4,2	4,2
F.M. v Kooten-Arissen													4,3	4,5
Farid Azarkan										2,9	3,3	3,0	3,5	4,1
Liane den Haan											4,4	3,8	4,3	4,0
Henk Krol	4,4	4,4	4,7	4,9	5,2	4,5	4,5			3,6	3,9	3,4	3,7	3,7
Richard de Mos													3,6	3,7
Sylvana Simons													2,7	3,0
Thierry Baudet		4,2	4,1	3,5	3,6	3,5	3,8	3,7	3,5	2,9	2,9	2,7	2,6	2,7

Bron: I&O Research 16 maart 2021

² De vraag luidde: "Hieronder ziet u de politici die u (van naam) kent. Kunt u aangeven – met een cijfer van 1 tot 10 – hoe u deze politicus waardeert? (1=heel slecht, 10=heel goed)" Daarnaast was het mogelijk om het antwoord 'weet niet' te geven.

Tabel 6.3 Waardering lijsttrekkers naar huidige stemvoorkeur; maart 2021

“Kunt u aangeven – met een cijfer van 1 tot 10 – hoe u deze politicus waardeert?”³

Basis: kiezers die bekend zijn met de lijsttrekker, random toewijzing van max. 4 lijsttrekkers (Nmin = 281; Nmax = 1.563)

	To- taal	VVD	PVV	CDA	D66	GL	SP	PvdA	CU	PvdD	50 Plus	SGP	DENK	FvD	JA21	Volt
Mark Rutte	6,3	8,6	4,7	7,4	6,9	5,6	4,4	6,0	7,0	5,0	5,7	7,1	4,9	2,6	6,4	6,3
Laurens Dassen	6,2	5,8	4,0	5,9	6,6	6,4	6,4	6,3	7,0	6,0		2,4		4,0	3,8	8,0
Sigrid Kaag	6,1	6,0	3,8	6,1	8,3	7,0	5,6	7,0	5,7	6,5	5,2	3,3	5,9	1,9	4,3	7,0
Gert-Jan Segers	6,0	6,2	5,2	6,9	6,0	5,4	5,5	6,4	8,6	5,2	5,1	7,6	4,6	4,2	6,2	5,0
Lilian Marijnissen	5,9	4,8	5,3	5,4	6,0	7,0	8,4	6,7	5,8	7,1	5,7	3,9	5,0	5,1	6,1	5,4
Lilianne Ploumen ⁴	5,8	5,1	4,1	5,8	6,7	7,2	6,3	8,1	5,7	6,7	4,8	3,5	5,1	3,0	5,0	6,4
Wopke Hoekstra	5,7	6,5	4,7	7,6	5,9	4,8	4,4	5,4	6,5	4,2	5,7	6,3	5,3	3,7	6,3	5,1
Esther Ouwehand	5,5	4,4	4,2	4,6	6,0	7,2	6,1	6,0	5,7	8,6	1,0	2,6	1,0	3,4	5,4	6,2
Jesse Klaver	5,2	4,6	3,3	4,6	6,4	8,2	5,4	6,4	5,5	6,3	4,7	3,5	6,7	2,4	3,6	6,1
Kees van der Staaij	5,1	5,2	5,6	6,1	4,2	3,6	4,5	4,7	7,1	3,8	3,8	9,0	4,1	5,2	6,5	3,7
Joost Eerdmans	4,5	5,0	6,4	4,7	3,7	2,7	3,8	3,3	4,5	3,7	5,5	5,3	3,6	4,4	7,6	4,0
F.M. van Kooten- Arissen	4,5	3,9	4,7	4,1	4,2	4,7	4,6	4,5	4,7	5,1	2,0	3,7	6,0	4,5	6,1	4,0
Geert Wilders	4,2	3,9	8,8	3,9	2,8	2,1	3,7	2,8	2,9	2,7	4,8	4,6	2,1	7,3	6,7	2,7
Farid Azarkan	4,1	3,8	2,4	3,8	4,5	4,5	3,9	3,8	3,8	3,9	2,0	3,3	8,7	3,1	3,5	4,3
Liane den Haan	4,0	3,9	4,1	3,7	4,3	3,9	3,9	3,7	4,1	4,0	7,5	2,8	5,1	3,6	4,7	4,4
Henk Krol	3,7	3,7	4,3	3,6	3,4	3,5	3,2	3,6	3,2	3,2	3,6	3,4	4,2	5,2	4,4	2,7
Richard de Mos	3,7	3,7	6,4	3,2	2,6	2,5	3,2	3,0	3,6	3,1	6,0	4,1	4,9	5,4	5,4	2,9
Sylvana Simons	3,0	2,3	1,4	2,4	3,7	4,8	2,5	3,5	3,0	4,1	1,3	1,7	6,2	1,5	2,0	4,0
Thierry Baudet	2,7	2,4	5,1	2,1	2,1	1,6	2,0	1,8	2,2	2,1	2,4	3,4	2,9	8,4	4,2	1,8

Leeswijzer: in lichtblauw het oordeel over de lijsttrekker door kiezers van de eigen partij

Bron: I&O Research 16 maart 2021

³ De vraag luidde: “Hieronder ziet u de politici die u (van naam) kent. Kunt u aangeven – met een cijfer van 1 tot 10 – hoe u deze politicus waardeert? (1=heel slecht, 10=heel goed)” Daarnaast was het mogelijk om het antwoord ‘weet niet’ te geven.

⁴ Lodewijk Asscher scoorde in december een 5,6, daarvoor een 6,0.

3 Onderzoeksverantwoording

Verantwoording

I&O Research voerde dit landelijk representatieve onderzoek grotendeels uit van vrijdag maandagmiddag 15 maart tot dinsdagmorgen 16 maart 2021 (n=2.452). Dit waren respondenten die ook al afgelopen weekend (12-15 maart) de vragenlijst invulden. Van de totale steekproef (3.110) deden er 658 niet afgelopen etmaal, maar wel vorig weekend mee.

In totaal is deze peiling dus gebaseerd op een steekproef van 3.110 kiesgerechtigde Nederlanders van 18 jaar en ouder. Het grootste deel hiervan is afkomstig uit het I&O Research Panel en 252 respondenten vulden de vragenlijst via het panel van PanelClix. Dit waren voornamelijk NW-migranten.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=3.110 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 1,8 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselecte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl